

POSTANOWIENIE

Dnia 9 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa wzajemnego J.B.
przeciwko Skarbowi Państwa - Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych
i Autostrad
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 czerwca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego wzajemnego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 15 kwietnia 2019 r., sygn. akt VI ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego wzajemnego na rzecz powoda wzajemnego kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W pozwie z 11 grudnia 2014 r. Skarb Państwa - Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad wniósł o zasądzenie od J.B. - prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zakład [...] Robót Wiertniczych kwoty 1.250.804,80 zł wraz

z odsetkami liczonymi od 1 maja 2014 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy. Kwota ta ma stanowić równowartość kosztów poniesionych przez powoda na naprawienie szkód wyrządzonych przez pozwanego. Z uzasadnienia pozwu wynika, że powód dochodził odszkodowania przenoszącego wysokość kary umownej.

Pismem z 3 czerwca 2015 r. J.B. wytoczył powództwo wzajemne, dochodząc zapłaty od Skarbu Państwa - Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad kwoty 372.454,46 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 186.227,23 zł od 21 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty i od takiej samej kwoty od 8 maja 2015 r. do dnia zapłaty, domagając się w ten sposób zapłaty za wykonane roboty w kwocie, którą Skarb Państwa - jak ocenił - bezpodstawnie potrącił z jego wynagrodzenia oraz zapłaty kary umownej w takiej samej wysokości.

W dniu 22 listopada 2015 r. Skarb Państwa zgłosił zarzut potrącenia kwoty 186.227,23 zł tytułem naliczonej J.B. kary umownej.

Wyrokiem z 21 czerwca 2017 r. Sąd Okręgowy w [...] oddalił powództwo główne i powództwo wzajemne.

Wyrokiem z 15 kwietnia 2019 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego: w punkcie czwartym częściowo w ten sposób, że zasądził od Skarbu Państwa - Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad na rzecz J.B. kwotę 186.227,23 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 21 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz oddalił apelację w pozostałej części.

W skardze kasacyjnej powód jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W ocenie skarżącego skarga jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez

zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. Wywód, zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzał się do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś wykazania, że przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia popełniono uchybienia w zakresie stosowania prawa, które miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom. W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązyany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw